

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU
PRIMARUL GENERAL AL MUNICIPIULUI CHIȘINĂU
Î. M. „PARCUL URBAN DE AUTOBUZE”
IDNO 1004600054327

str. Sarmizegetusa, 51, municipiul Chișinău, Republica Moldova, MD-2032;
tel. 022-837-335, tel/fax. 022-556-030, e-mail: director.pua@cmc.md

” _____ ” februarie 2020

nr. 01-10/ _____

Consiliului municipal Chișinău

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul deciziei cu privire la asamblarea autobuzelor în mun. Chișinău

În Strategia de transport a municipiului Chișinău, aprobată prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 17/1 din 21.10.2014, un rol deosebit îi revine transportului auto de pasageri cu autobuzul de mare capacitate, funcție ce îi revine Î.M. „Parcul urban de autobuze”.

Situația privind transportul public

Întreprinderea municipală „Parcul Urban de Autobuze” gestionează în prezent 23 rute urbane și suburbane, inclusiv 5 rute (sau 21,7 la sută) în trafic urban și 18 rute (sau 78,3 la sută) în trafic suburban. Asigurarea cu transport zilnic este foarte dificilă, dat fiind faptul că materialul rulant este uzat fizic și moral (Anexa 1), vârsta medie a celor 143 unități de transport aflate la balanța întreprinderii constituie peste 14 ani, iar parcursul mediu aproximativ 830,0 mii km. Din cauza uzurii avansate a vehiculelor, zilnic au loc defecțiuni a unităților aflate pe rută. Acești factori influențează negativ activitatea întreprinderii, scăderea calității deservirii călătorilor, iar unitățile de transport nu mai prezintă confortul necesar al pasagerilor și nu fac față cerințelor Strategiei de transport.

De la începutul anului curent a crescut presiunea asupra Parcului Urban de Autobuze, din cauza sistării mai multor rute de microbuze. În situația actuală PUA nu mai face față necesităților de asigurare a transportului de pasageri.

Pentru asigurarea necesarului de unități de transport pe rutele existente, întreprinderea are nevoie de 100 autobuze cu lungimea de 12 m, iar pentru rutele de microbuze care au fost suspendate sau deschiderea rutelor noi sunt necesare alte 50 autobuze de diferită capacitate (până la 9 m sau 12 m).

Opțiuni analizate

Pentru identificarea soluțiilor de renovare a materialului rulant al PUA, au fost examinate următoarele opțiuni:

- Procurarea autobuzelor electrice, în contextul reducerii emisiilor de gaze și protejării mediului ambiant. Prețul estimativ pentru un autobuz de 12m este de 350.000 – 500.000 dolari SUA, fără costuri de livrare și TVA. Pentru operarea autobuzelor electrice este nevoie de amenajat stații de alimentare electrice, fapt care necesită investiții. Această opțiune și efectele economice, inclusiv crearea infrastructurii, vor fi analizate în contextul elaborării Planului de mobilitate urbană. Cele mai ieftine autobuze electrice sunt propuse de producătorii din China. Se examinează opțiunea de a testa gratuit câteva autobuze electrice de producție chineză, acestea fiind mai ieftine, pentru a studia durabilitatea acestora pe drumurile autohtone.
- Procurarea autobuzelor cu motor pe gaze naturale comprimate (metan). Comparativ cu motorizarea diesel, acest tip de transport reduce costurile privind consumul de combustibil și nivelul de poluare a aerului. Prețul autobuzelor date este cu peste 20.000 euro mai scump decât autobuzele diesel. PUA dispune la moment de 2 autobuze pe gaz, însă acestea nu mai funcționează. Deservirea tehnică a acestora este imposibilă din cauza lipsei stațiilor de deservire și a personalului specializat. Cum arată practica atât la PUA, cât și în orașele vecine, autobuzele pe gaz sunt eficiente la exploatarea interurbană. În ciclul urban cu multiple porniri și opriri, consumul de gaze crește cu peste 40%. O altă problemă este lipsa infrastructurii necesare, astăzi în mun. Chișinău fiind operate doar 2 stații de alimentare cu gaze.
- Organizarea licitației privind procurarea autobuzelor. Au fost analizate ultimele tranzacții de procurare a autobuzelor în orașele învecinate:

Perioada	Localitate	Model procurat	Cantitate	Preț
2018	Iași	Isuzu Cityport (12m), diesel Euro-6	88 un	190.000 euro
2018	Cluj	Mercedes (12m), diesel Euro-6	60 un	230.000 euro
2018	București	Otokar (Turcia), diesel	320 un	18m – 364.000 euro, 12m - 238.000 euro, 10,7m – 246.000 euro
2018	Constanța	Isuzu Cityport (12m), diesel Euro-6	104 un	200.000 euro

Au fost de asemenea contactați alți producători, ofertele preliminare fiind: autobuze MAN 12m (diesel Euro-6) la preț de 200.000 euro, Iveco (uzina cehă) având caracteristici similare, preț de 180.000 euro.

- Asamblarea autobuzelor MAZ la PUA, pentru a obține scutire de la plata TVA. În rezultatul negocierilor și ofertei prezentate direct de uzina producătoare, prețul unui autobuz asamblat la Chișinău va

constitui circa 120.000 euro inclusiv cheltuieli de livrare, la care se adaugă costurile de asamblare de 650 euro. Asamblarea autobuzelor se încadrează în prevederile Acordului dintre Ministerul Economiei Republicii Moldova și Ministerul Industriei al Republicii Belarus privind implementarea proiectului comun de renovare a Parcului de autobuze din Republica Moldova din 3 octombrie 2016, Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Belarus privind colaborarea comercial-economică din 10 septembrie 1998, precum și altor tratate internaționale încheiate între țări.

Potrivit prevederilor legii de achiziții publice, asamblarea autobuzelor (cu procurarea părților componente) este posibilă fără organizarea licitației (art. 5 lit. m) a legii 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice). Totodată, Primăria municipiului Chișinău poate beneficia de subvenții la plata dobânzilor bancare de la Ministerul Economiei a Republicii Belarus în baza Decretului Președintelui Republicii Belarus nr. 466 din 24.09.2009, care prevede compensarea serviciului datoriei (dobânda) în mărime de 2/3 din rata de bază a BNM, dar nu mai mult de 4,3%.

Totodată, menționăm faptul că uzina auto din or. Minsk a produs peste 12.000 de unități de transport de pasageri, iar autobuzele produse de către uzina MAZ sunt folosite în multe orașe ale lumii, atât în CSI cât și în Europa, și Asia (România – 438 unități, Ucraina – 941 unități, Republica Moldova – 20 unități, Uniunea Europeană – 308 unități). Primăria examinează ca variantă de bază opțiunea de asamblare a autobuzelor, având în vedere următoarele avantaje:

- Calitatea autobuzelor asamblate: Motor Mercedes Euro 5 (Producător Germania), Cutia de viteze ZF (Producător Germania), Punte spate ZF (Producător Germania), Caroseria cu prelucrare anticorozivă, condiționer salon și cabina șoferului, sistem automat antiincendiar motor, alarma mersului în spate, trapă mecanică rabatabilă pentru accesul persoanelor cu dezabilități, sistem de supraveghere video exterior și interior; (Caracteristici tehnice detaliate Anexa nr. 2);
- Crearea locurilor de muncă (14 unități), personalul instruit și motivat, existența posibilității de selectare;
- Îmbunătățirea evidentă a cotei pe piața transportului public de călători cu autobuzul (până la 12%);
- Creșterea siguranței, calității și confortul deservirii călătorilor în comparație cu starea actuală;
- Îmbunătățirea mediului ambiant, din contul exploatării unor autobuze mai performante, cu nivel scăzut de poluare a aerului (trecerea autobuzelor de la clasa ecologică Euro 1 – Euro 3 la Euro 5/6).
- Îmbunătățirea indicatorilor anuali de performanță a întreprinderii (reducerea cheltuielilor - 5,5 mln lei, creșterea veniturilor - 9,6 mln lei

anual, creșterea numărului de călători transportați - 2,9 mln călători anual, scăderea costului unui vehicul km cu 5 %).

Pe lângă prețul atractiv autobuzele de model MAZ 203015 dețin și alte caracteristici tehnice care sunt necesare de menționat:

1. Folosirea pieselor și angrenajelor de înaltă calitate menite să diminueze numărul de defecțiuni precum și minimizarea cheltuielilor pentru combustibil și lubrifianți și anume motoare Euro 5 Mercedes-Benz (Germania), punți-motoare și punți-față ZF echipate cu frâne cu discuri față-spate Knorr-Bremse (Germania), cutii de viteză automate ZF (Germania);
2. Carcasul autobuzului este executat din țevi metalice special importate din Germania sau Austria pentru asigurarea securității pasive a călătorilor la un nivel maxim;
3. Panourile exterioare ale autobuzului sunt executate din tablă zincată, țevile din care este sudat carcasul sunt prelucrate anticoroziv pe interior, sunt folosite elemente de finisaj din plastic și aluminiu. Toate aceste tehnologii permit mărirea termenului de exploatare a autobuzului de până la 10 ani;
4. Încă un factor importat în prelucrarea anticorozivă a autobuzului este tehnologia de încliere a sticlelor, fapt care împiedică coroziia metalului între geam și caroserie.

Crearea grupului de lucru

Proiectul deciziei prevede instituirea unui grup de lucru pentru examinarea opțiunilor de renovare a mijloacelor de transport ale PUA. Crearea acestui grup de lucru are drept scop cooptarea expertizei din rândurile societății civile și informarea opiniei publice privind soluțiile optime de modernizare a transportului urban atât pe termen scurt, cât și în plan strategic.

Administrația Î.M. „Parcul urban de autobuze” vine cu propunerea pentru a include pe ordinea de zi a Consiliului Municipal Chișinău proiectul privind asamblarea autobuzelor în cadrul întreprinderii, totodată a prevedea în Bugetul anual al Municipiului Chișinău surse financiare necesare.

Anexe:

1. Informație privind unitățile de transport din dotarea PUA;
2. Caracteristicile tehnice ale autobuzului MAZ 203;

Director interimar

Ghenadie Zadeseneț

Informația
privind termenul de exploatare al autobuzelor,
aflate la balanța Î.M. „Parcul urban de autobuze”
la data de 31.12.2019

Modelul autobuzului	Numărul de autobuze, unități	Anul fabricației	Capacitatea medie de transportare, pers.	Vârsta, ani	Termen de exploatare	Parcursul mediu, km
Isuzu CITIPOINT	31	2018	102	1	Până la 5 ani	54460
MAN Lion's Classic SL223 A74	20	2006	104	14	De la 10-15 ani	874973
Mercede-Benz O530 Citaro	2	2006	108	14		602997
LiAZ-5256.25	37	2004	85	16	De la 15-20 ani	905226
Volvo B10BLE	2	2002	100	18		284419
Ikarus 260.50	21	1998	85	22	Peste 20 ani	1326566
Ikarus 280.33	25	1998	115	22		1396098
Ikarus 260.01	4	1989-1991	85	31		410646
Ikarus 280.01	1	1992	115	28		451044
Total	143			14		837153

Caracteristici tehnice ale autobuzului urban MAZ 203:

Model	Tipul motorului	Descrierea opțiunilor de bază	Preț per unitate euro (preț special pentru un lot de 100 autobuze) TVA – 0% Condiții de livrare incoterms FCA, or. Minsk
MA3 203015	Motor Mercedes-Benz OM926 LA (Euro 5, 240 kw) Cutie automată ZF 6AP1400B (6 viteze)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Preîncălzitor Diesel (Webasto) 2. Sistem de îngeunuchere a autobuzului de tip Kniling 3. Rezervor de combustibil cu capacitate de 300 litri 4. Anvelope 275/70R22,5 (6 buc.) 5. Lumini de zi 6. Sistem audio (fără casetofon) 7. Convertor de tensiune cu prize de 12V 8. Sistem de semnalizare pentru mers cu spatele 9. Sistem antiincendiar în secția motor 10. Stingătoare 3*4L 11. Cilindri pneumatici pentru deschiderea ușilor 12. Sistem chemare servicii operative (Форт-Телеком) 13. Scaun șofer fără încălzire 14. Scaune pasageri, orășenești, moi, cu tapițerie de material textil – 30 buc. 15. Cabina șoferului, separată de salon 16. Trapă pentru accesul persoanelor cu dizabilități 17. Sistem de fixare a unui scaun cu roțile 18. Oglinzi retrovizoare cu încălzire 19. Perdea antiorbire în cabina șoferului 20. Piese de schimb, instrumente, accesorii 	118.450,0
	Opțiuni suplimentare:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aer condiționat, cu puterea nu mai mică de 30 kw 2. Sistem de supraveghere video format din 5 camere de luat vederi – câte una față-spate și 3 camere pentru vizualizarea ușilor 3. Sistem informațional inclusiv și în salonul pasagerilor 4. Sticle tonate instalate prin tehnologia încleierii, cu geamuri de aerisire de tip „geam în geam” 5. Geamuri în ușile batante ale autobuzului 6. Sistem de ungere automat centralizat 	
<p>Mașinocompletul autobuzului constă dintr-un șasiu cu mers independent în interiorul căruia se vor afla următoarele componente pentru instalare</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Un set de scaune pentru pasageri – 30 bucăți 2. Un set de bare de susținere pentru pasageri 3. Un set de faruri anticeață 4. Un set de perdele antiorbire 5. Un set necesar pentru iluminarea salonului pasagerilor 6. Un set necesar pentru iluminarea intrărilor în autobuz 			

